

ARCHEOLOGIENOTA MET BEPERKTE SAMENSTELLING BERINGEN – PARK KOERSEL

J. CLAESEN, K. BOUCKAERT, N. GEELLEN,
D. WIJNS & S. VERSTREKEN

MAART 2026

Titel

Archeologienota met beperkte samenstelling. Beringen – Park Koersel

Auteur(s)

Jan Claesen, Kevin Bouckart, Niels Geelen,
Dimitri Wijns & Stien Verstreken

Projectnummer

2026B52

Plaats en datum

Kortenaken, maart 2026

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2026B52
ISSN 2034-5615

© 2026 ARCHEBO bv

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen .....</i>	4
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht .....</i>	4
1.3	<i>Doelstellingen .....</i>	7
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	7
1.5	<i>Onderzoeksvragen .....</i>	7
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie .....</i>	8
2.2	<i>Toekomstige situatie.....</i>	10
3	Bureauonderzoek	14
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering .....</i>	14
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	17
3.3	<i>Archeologische verwachting .....</i>	17
4	Resultaten bureauonderzoek	17
4.1	<i>Algemeen .....</i>	17
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen .....</i>	18
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek .....</i>	19
4.4	<i>Programma van maatregelen.....</i>	22
5	Bibliografie	23
6	Figurenlijst.....	24
7	Plannenlijst.....	24

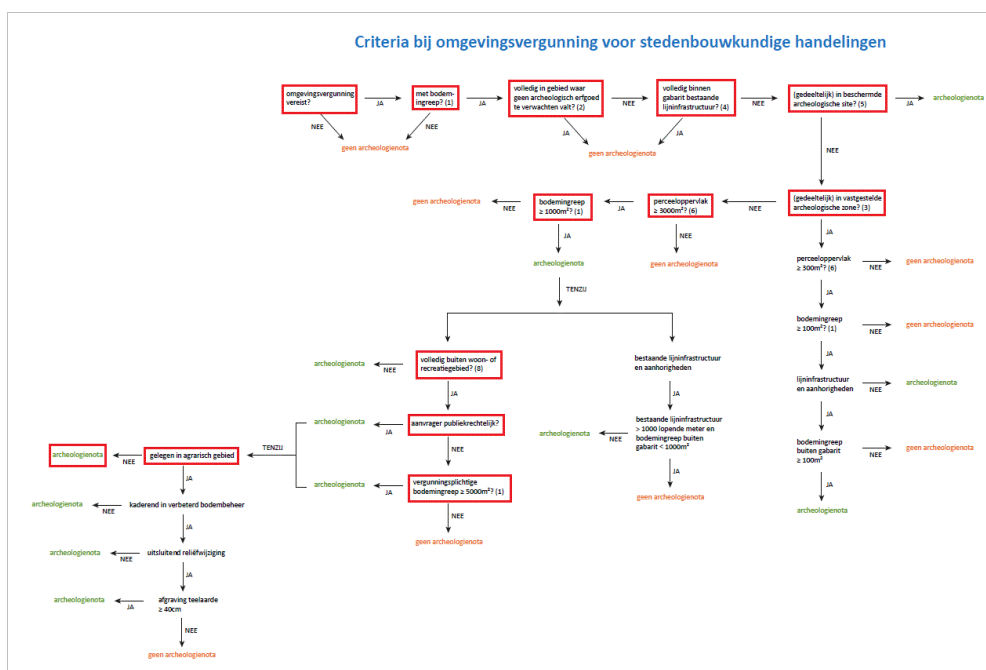
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

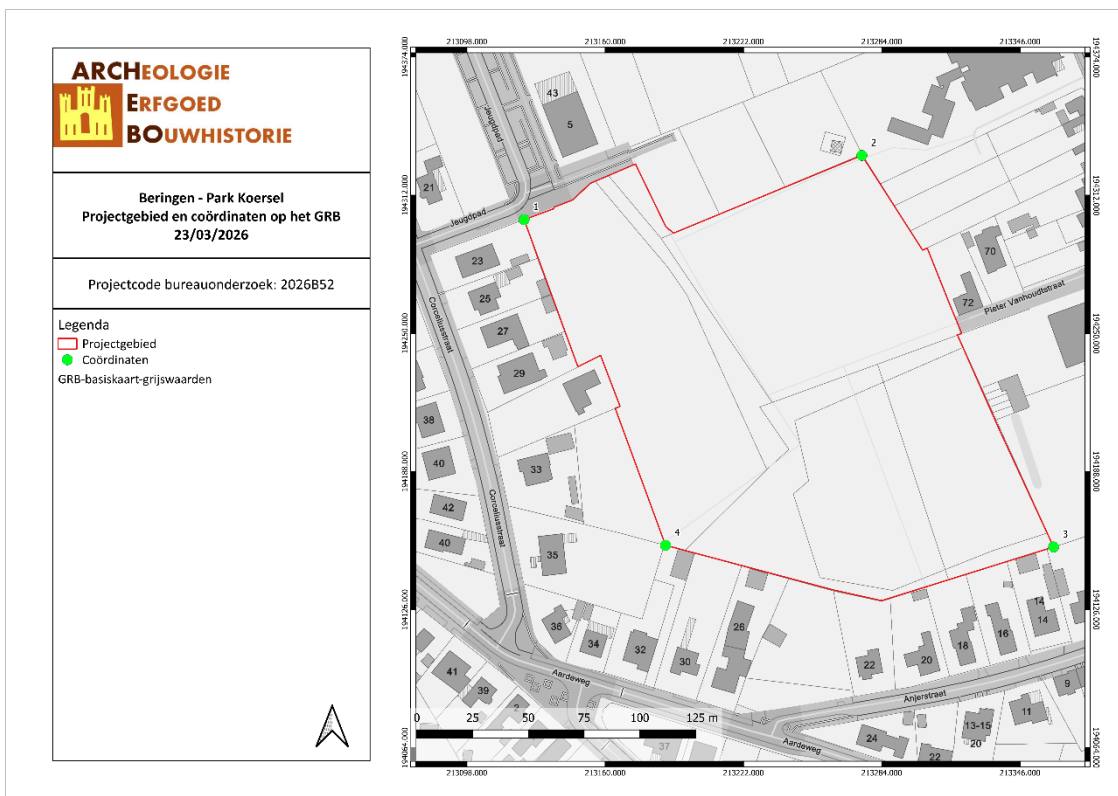
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bv een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan het Jeugdpad in Koersel, een deelgemeente van Beringen (Limburg). De opdrachtgever zal een bestaand fietspad verwijderen en een nieuw fietspad aanleggen. Ook worden er enkele bomen geplant en wordt er een bloemenweide aangelegd. Het projectgebied is ca. 29.340 m² groot, de bodemingreep zal slechts ca. 581 m² bedragen.

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerendergoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in maart 2026 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

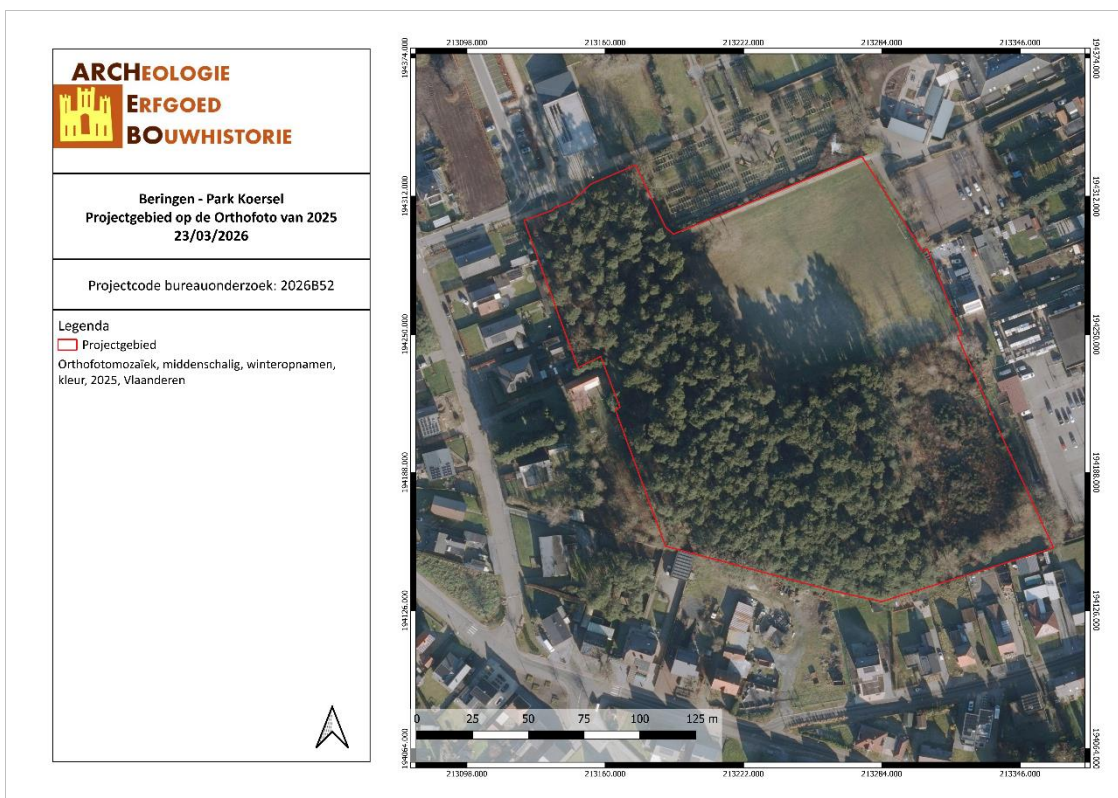
Administratieve fiche																									
Naam site:	Beringen – Park Koersel																								
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem																								
Ligging:	Limburg, Beringen, Koersel, Jeugdpad																								
Kadaster:	Beringen, afdeling 5/Koersel afdeling 1, sectie B, perceelsnummers 2043L2, 2044, 2045E, 1645, 1649, 1648, 1646, 1647, 2046Z																								
Coördinaten:	<table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>X</td> <td>213124.18</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>194301.01</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>X</td> <td>213276.27</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>194330.16</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>X</td> <td>213360.56</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>194153.36</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>X</td> <td>213188.19</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>194154.63</td> </tr> </table>	1	X	213124.18		Y	194301.01	2	X	213276.27		Y	194330.16	3	X	213360.56		Y	194153.36	4	X	213188.19		Y	194154.63
1	X	213124.18																							
	Y	194301.01																							
2	X	213276.27																							
	Y	194330.16																							
3	X	213360.56																							
	Y	194153.36																							
4	X	213188.19																							
	Y	194154.63																							
Uitvoerder:	ARCHEBO bv Merelnest 5 3470 Kortenaeken																								
Projectcode bureauonderzoek:	2026B52																								
Projectleiding:	Jan Claesen																								
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014																								
Bewaarplaats archief:	Bij de opdrachtgever																								
Grootte projectgebied:	Ca. 29.340 m ²																								
Uitvoeringsperiode:	maart 2026																								
Reden van de ingreep	Aanleg fietspad, planten bomen en aanleg bloemenweide																								
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.																								
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, aanleg fietspad, beperkte samenstelling, Beringen, Koersel																								

De onderstaande GRB-kadasterkaart en Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

BEPA/23/03/26/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2026)

BEPA/23/03/26/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto van 2025 (Geopunt, 2026)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Er dienen geen randvoorwaarden te worden opgenomen.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

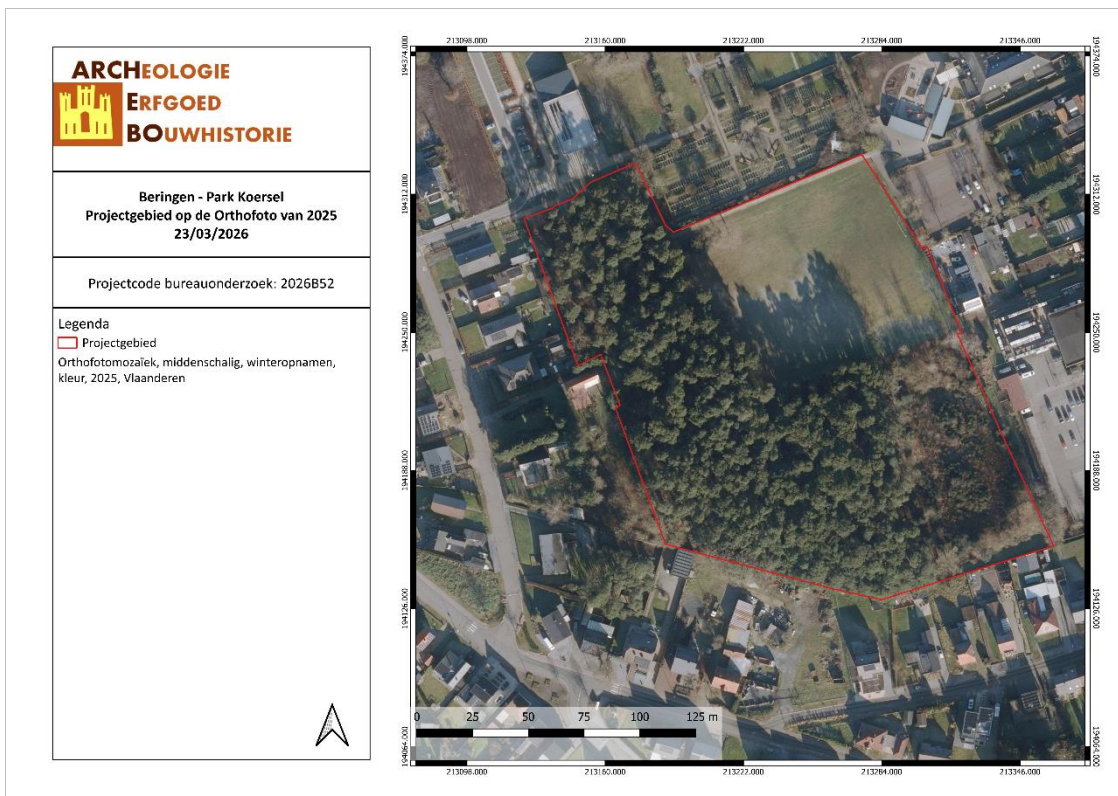
Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

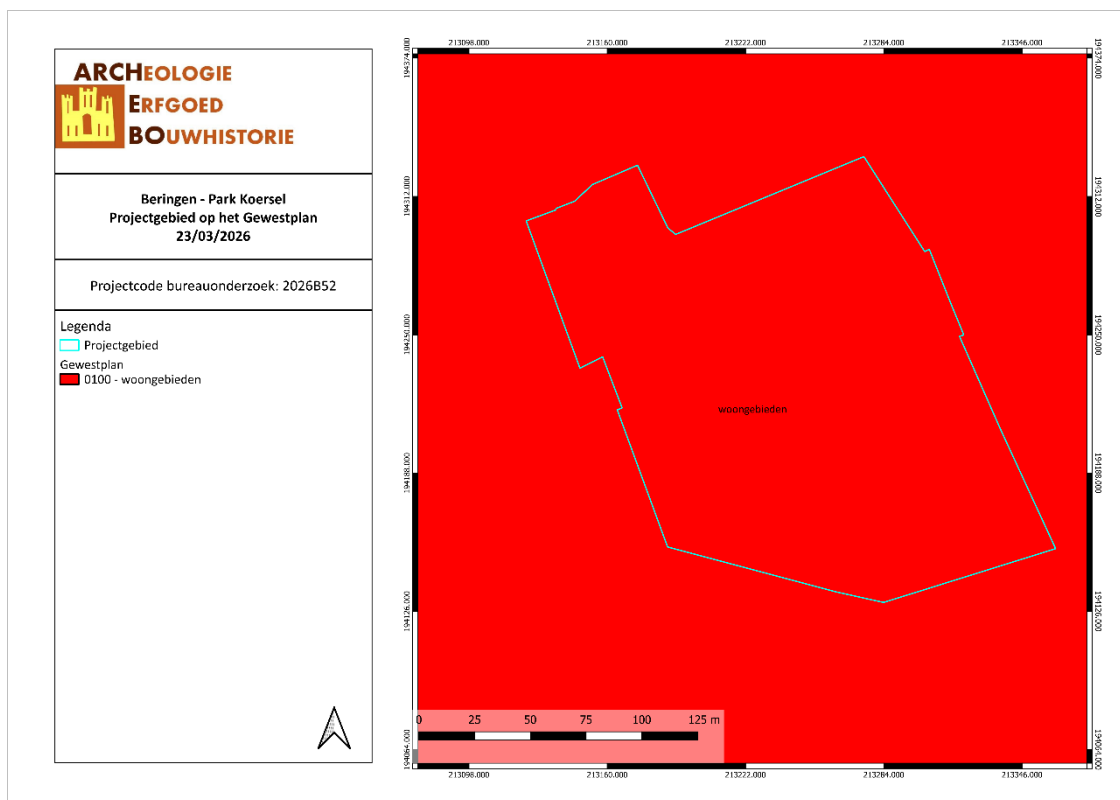
2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied grenst in het noorden aan het Jeugdpad. Het noordoosten van het projectgebied (perceel 2045E) is in gebruik als speelweide. De rest van het projectgebied is in gebruik als bos. Een bestaand fietspad in dolomiet loopt in het noorden van het projectgebied. Volgens het gewestplan is het volledige projectgebied gekarteerd binnen woongebied.

BEPA/23/03/26/3 - Digitale aanmaak

Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto van 2025 (Geopunt, 2026)

BEPA/23/03/26/4 - Digitale aanmaak

Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2026)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Er worden enkel werken gepland binnen het noordelijke deel van het projectgebied. Het gaat om vier verschillende geplande werken. De bestaande bomen binnen het projectgebied dienen behouden te blijven. Enkel in het noordwestelijke deel van het projectgebied is het mogelijk dat er enkele bomen verwijderd dienen te worden voor de aanleg van het fiets- en wandelpad doorheen het beboste gedeelte van het projectgebied.

Als eerste wordt het bestaande fietspad, dat in het noorden langs het projectgebied loopt, verwijderd. Dit fietspad heeft een lengte van ca. 36 m, een breedte van ca. 2,5 m en een oppervlakte van ca. 85 m². De bestaande diepte van dit fietspad is onbekend, maar ligt waarschijnlijk maximaal 50 cm -mV.

Ten tweede wordt er een nieuw fiets- en wandelpad aangelegd in het noorden van het projectgebied. Dit nieuwe pad loopt vanaf het Jeugdpad in het noorden van het projectgebied door het bos in zuidelijke richting, om daarna af te buigen richting de bestaande speelweide en de oostelijke perceelsgrens, om daar aan te sluiten op de padenstructuur die aansluit op de Pieter Vanhoudtstraat. Dit pad zal een breedte hebben van 3 m. Om het grondverzet te beperken en wortelschade aan bomen zoveel mogelijk te vermijden wordt enkel de funderingsdiepte uitgegraven. De fundering heeft een overbreedte van 30 cm aan beide zijden waardoor de fundering 3,6 m breed is. De fundering bereikt een diepte van slechts 20 cm -mV. De afwerklaag (8 cm dik) is in opbouw waarbij de zijanten aangevuld worden met de plaatselijke grond. De oppervlakte van dit pad bedraagt ca. 572,41 m².

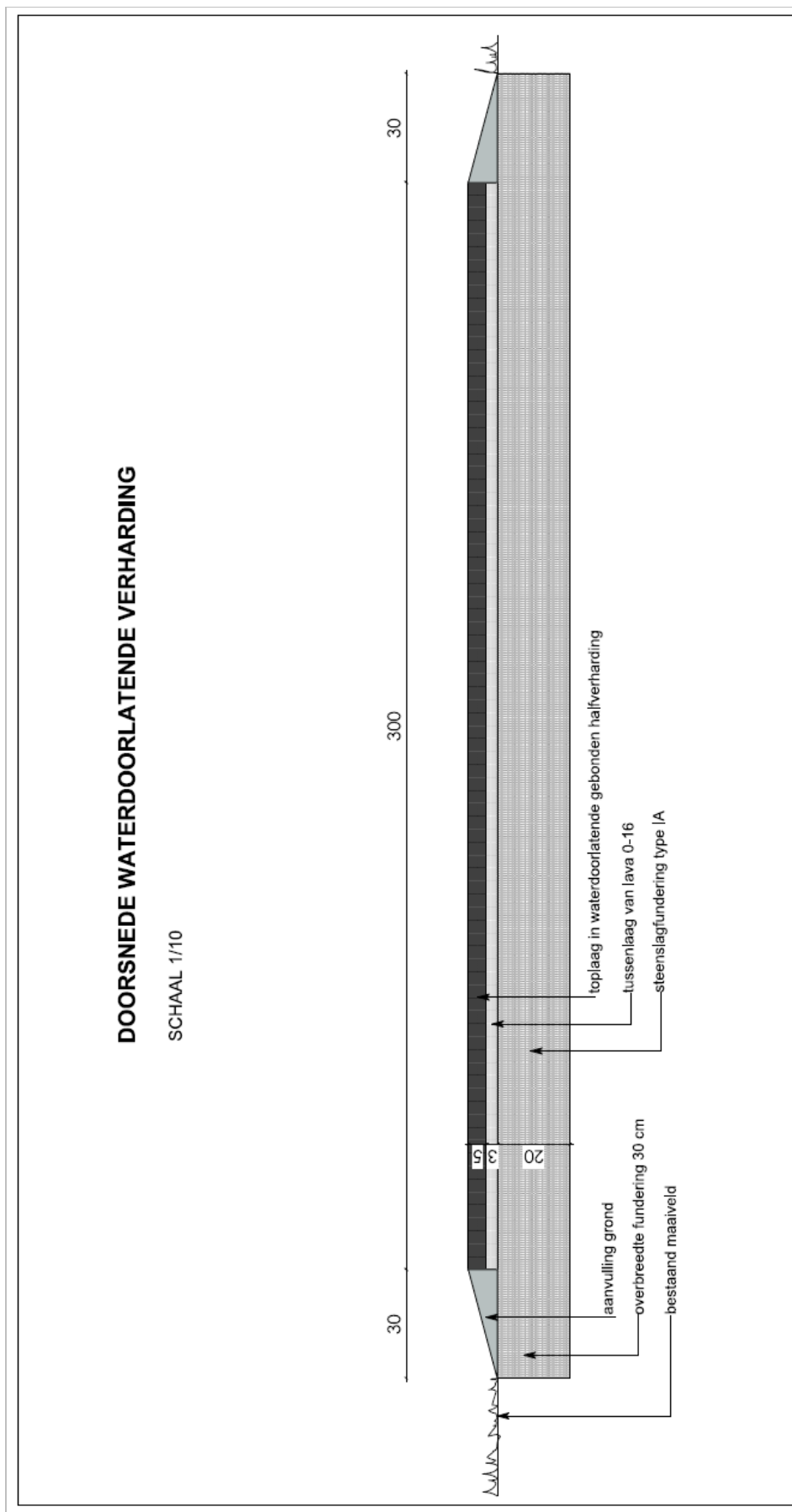
Ten derde wordt er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van de weg een wilde bloemenweide aangelegd. De totale oppervlakte van deze bloemenweide bedraagt ca. 420 m². De grond die wordt uitgegraven voor het geplande fiets- en wandelpad wordt verspreid binnen de zone waar de bloemenweide gepland is. De wilde bloemen worden vervolgens ingezaaid op deze naakte ondergrond. Voor de aanleg van de bloemenweide is er dus geen bodemingreep voorzien.

Ten vierde worden er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van het nieuwe fiets- en wandelpad bomen aangeplant. Het gaat in totaal om negen bomen. De boomplantvakken worden 80 cm diep gemaakt, de diameter van de plantgaten wordt aangepast aan de kluitomvang. De exacte grootte van de te planten bomen is onbekend. De algemene regel¹ voor het planten van bomen is dat het plantgat een diameter moet hebben van 1,5 tot 2 keer de diameter van de kluit. Voor een vrij grote kluit van 60 cm diameter is er dus een plantgat van 90 tot 120 cm diameter nodig. Een rond gat met een oppervlakte van 1 m² heeft een diameter van ca. 113 cm. Er kan dus wel vanuit gegaan worden dat er per boom een plantgat met een oppervlakte van 1 m² of kleiner nodig zal zijn. In totaal gaat het dus om 9 plantgaten met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 9 m².

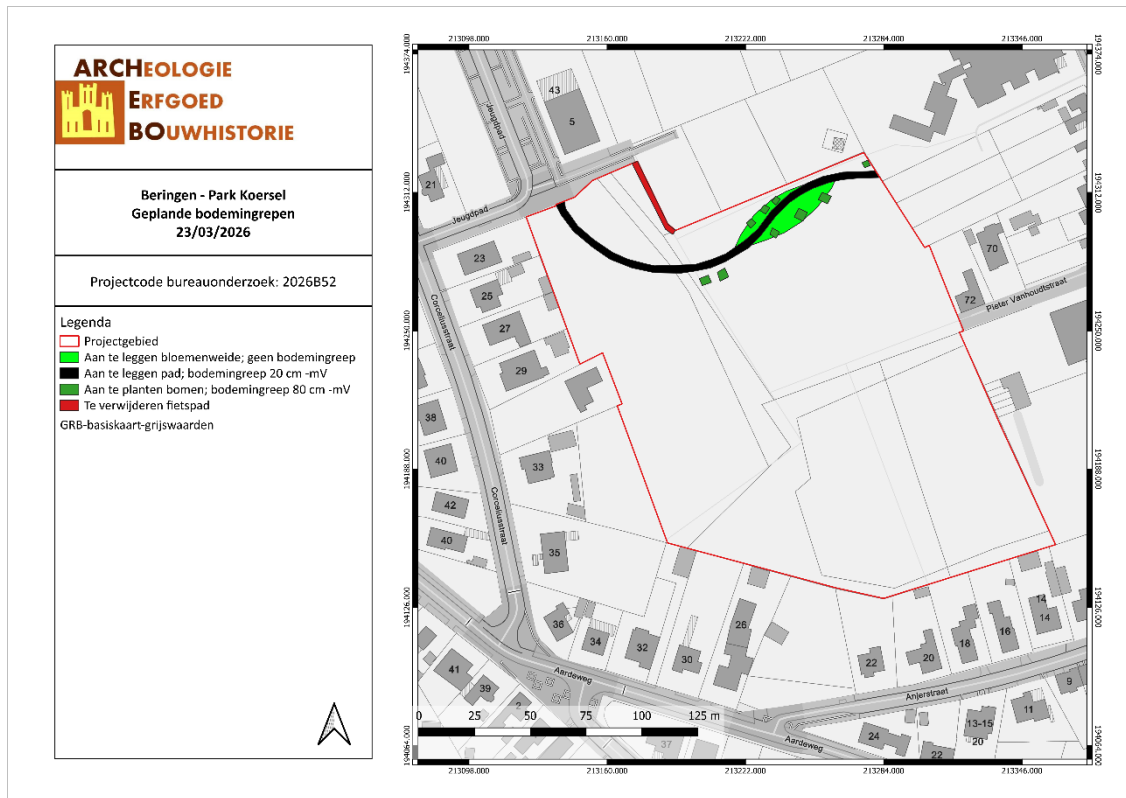
---

¹ <https://www.vdberk.be/advies/bomen-planten/>

Figuur 7: Snede aan te leggen fiets- en wandelpad (opdrachtgever, 2026)

BEPA/23/03/26/5 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Geplande bodemingrepen. (Geopunt, 2026)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

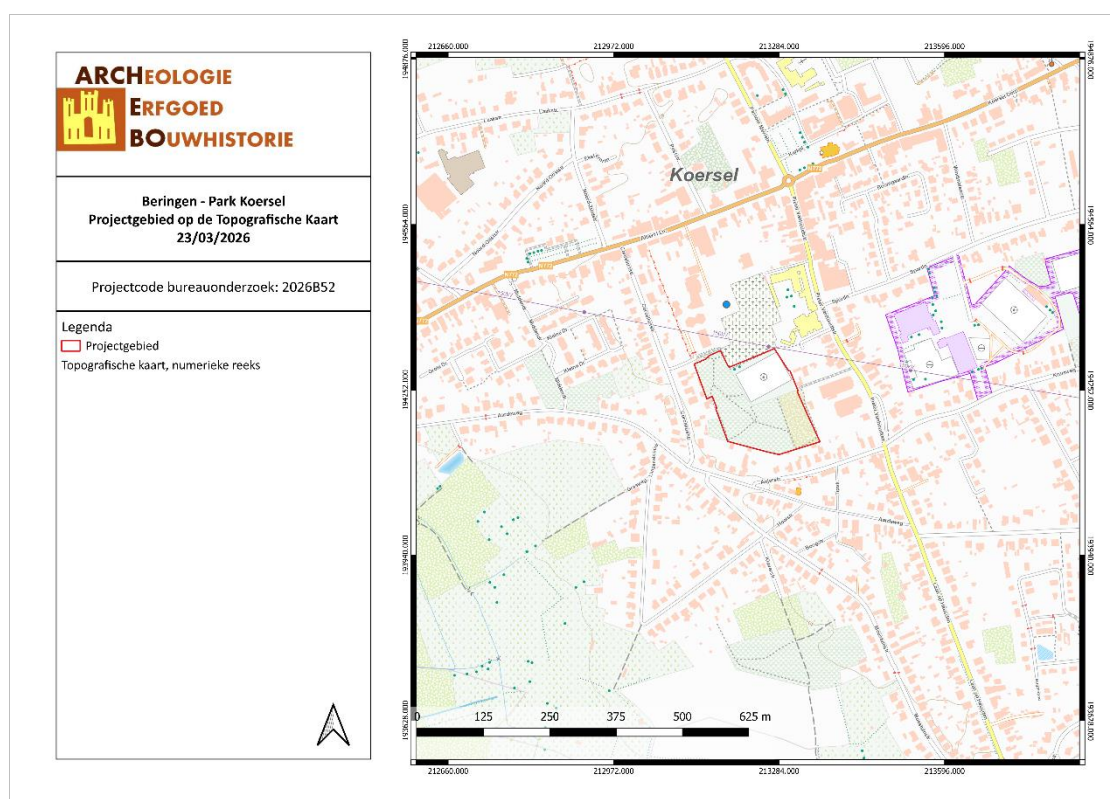
In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

De gebruikte kaarten werden in georeferentieerde vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

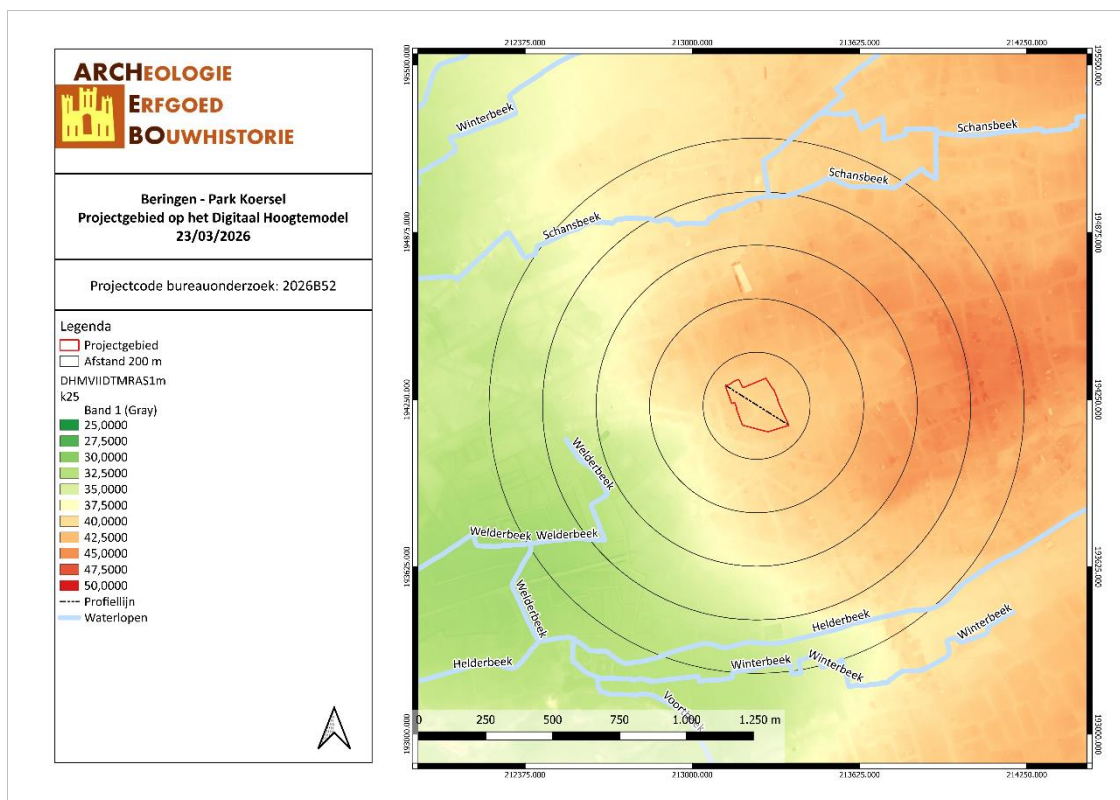
Het projectgebied ligt aan het Jeugdpad in Koersel, een deelgemeente van Beringen, een stad en gemeente gelegen in de Belgische provincie Limburg. De gemeente bestaat uit meerdere deelgemeentes zoals Paal met de gehuchten Tervant en Brelaar-Heide, Koersel met het gehucht Stal en Beverlo met het gehucht Korspel. Het projectgebied ligt in de dorpskern van Koersel.

Het projectgebied ligt op een zeer flauwe helling die westelijk gericht is. Het projectgebied is vrij ver verwijderd van natuurlijke waterlopen: de Schansbeek en de Helderbeek stromen respectievelijk ca. 750 m ten noorden en zuiden van het projectgebied. Op basis van deze landschappelijke ligging wordt de kans op het aantreffen van steentijd artefactensites laag ingeschat.

BEPA/23/03/26/6 - Digitale aanmaak

Figuur 9: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2026)

BEPA/23/03/26/7 - Digitale aanmaak

Figuur 10: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2026)

Op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde gegevens betreffende de uitvoeringswijze van de geplande werken, alsook de totale te verstoren oppervlakte en de beperkte verstoringdiepte wordt er een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt. Dit kan volgens de Code van Goede Praktijk² indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader aantoon dat:

- 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
  - 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
  - 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;
- en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, dan mag de rapportering over het bureauonderzoek van het terrein beperkt blijven.

Binnen de huidige vergunningsaanvraag voor de geplande werken binnen het projectgebied kan er hierbij verwezen worden naar bovengenoemde punten 2 en 3.

Het geplande fiets- en voetpad zal een zeer beperkte verstoringdiepte van slechts 20 cm -mV veroorzaken over een oppervlakte van 572,41 m². Voor de aanleg van dit pad kan er gezien deze zeer beperkte verstoringdiepte van uitgegaan worden dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet bedreigd wordt. Bovendien dienen de bestaande bomen in het westen van het projectgebied bewaard te blijven. Er is bijgevolg geen mogelijkheid om uit te wijken waardoor sleuvenonderzoek in deze zone quasi onmogelijk is.

De geplande bloemenweide zal geen verstoring van de bodem veroorzaken.

Het verwijderen van het bestaande fietspad zal vermoedelijk geen grote extra verstoring teweeg brengen, aangezien er hier reeds bodemingrepen hebben plaatsgevonden bij de aanleg van het fietspad. Bovendien is de oppervlakte van dit fietspad eveneens erg beperkt. Het gaat om een fietspad met een breedte van slechts 2,5 m, een lengte van 36 m en een totale oppervlakte van ca. 85 m².

Het planten van de 9 bomen zal een verstoring veroorzaken van 80 cm -mV. De oppervlakte van de verstoring zal echter zeer beperkt zijn. Het gaat om maximaal 1 m² per boom. In totaal zal er dus maximaal 9 m² verstoord worden tot op een diepte van 80 cm -mV. Bovendien gaat het hierbij niet om een aaneengesloten zone, maar om 9 afzonderlijke putten. Deze putten zouden een zeer versnipperd beeld opleveren. De kans op kenniswinst is bijgevolg nihil.

Over het geheel genomen dient besloten te worden dat de geplande werken ofwel geen bedreiging vormen voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed omdat de geplande bodemingreep zeer ondiep is of in een reeds verstoord zone ligt, ofwel dat de geplande bodemingreep een zeer kleine, niet aaneengesloten oppervlakte beslaat waardoor er een zeer versnipperd beeld optreedt. Op basis van al deze gegevens wordt er geen verder onderzoek aanbevolen binnen het projectgebied. Op basis van de geplande werken binnen de huidige vergunningsaanvraag wordt de kans op kennisvermeerdering ingeschat als zijnde onbestaande.

---

² Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, v. 4.0, p. 108.

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

Niet van toepassing (zie 3.1).

3.3 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Over het geheel genomen dient besloten te worden dat de geplande werken ofwel geen bedreiging vormen voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed omdat de geplande bodemingreep zeer ondiep is of in een reeds verstoorde zone ligt, ofwel dat de geplande bodemingreep een zeer kleine, niet aaneengesloten oppervlakte beslaat waardoor er een zeer versnipperd beeld optreedt. Op basis van al deze gegevens wordt er geen verder onderzoek aanbevolen binnen het projectgebied. Op basis van de geplande werken binnen de huidige vergunningsaanvraag wordt de kans op kennisvermeerdering ingeschat als zijnde onbestaande.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Er worden enkel werken gepland binnen het noordelijke deel van het projectgebied. Het gaat om vier verschillende geplande werken. De bestaande bomen binnen het projectgebied dienen behouden te blijven. Enkel in het noordwestelijke deel van het projectgebied is het mogelijk dat er enkele bomen verwijderd dienen te worden voor de aanleg van het fiets- en wandelpad doorheen het beboste gedeelte van het projectgebied.

Als eerste wordt het bestaande fietspad, dat in het noorden langs het projectgebied loopt, verwijderd. Dit fietspad heeft een lengte van ca. 36 m, een breedte van ca. 2,5 m en een oppervlakte van ca. 85 m². De bestaande diepte van dit fietspad is onbekend, maar ligt waarschijnlijk maximaal 50 cm -mV.

Ten tweede wordt er een nieuw fiets- en wandelpad aangelegd in het noorden van het projectgebied. Dit nieuwe pad loopt vanaf het Jeugdpad in het noorden van het projectgebied door het bos in zuidelijke richting, om daarna af te buigen richting de bestaande speelweide en de oostelijke perceelsgrens, om daar aan te sluiten op de padenstructuur die aansluit op de Pieter Vanhoudtstraat. Dit pad zal een breedte hebben van 3 m. Om het grondverzet te beperken en wortelschade aan bomen zoveel mogelijk te vermijden wordt enkel de funderingsdiepte uitgegraven. De fundering heeft een overbreedte van 30 cm aan beide zijden waardoor de fundering 3,6 m breed is. De fundering bereikt een diepte van slechts 20 cm -mV. De afwerklaag (8 cm dik) is in opbouw waarbij de zijkanten aangevuld worden met de plaatselijke grond. De oppervlakte van dit pad bedraagt ca. 572,41 m².

Ten derde wordt er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van de weg een wilde bloemenweide aangelegd. De totale oppervlakte van deze bloemenweide bedraagt ca. 420 m². De grond die wordt uitgegraven voor het geplande fiets- en wandelpad wordt verspreid binnen de zone waar de bloemenweide gepland is. De wilde bloemen worden vervolgens ingezaaid op deze naakte ondergrond. Voor de aanleg van de bloemenweide is er dus geen bodemingreep voorzien.

Ten vierde worden er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van het nieuwe fiets- en wandelpad bomen aangeplant. Het gaat in totaal om negen bomen. De boomplantvakken worden 80 cm diep gemaakt, de diameter van de plantgaten wordt aangepast aan

de kluitomvang. De exacte grootte van de te planten bomen is onbekend. De algemene regel³ voor het planten van bomen is dat het plantgat een diameter moet hebben van 1,5 tot 2 keer de diameter van de kluit. Voor een vrij grote kluit van 60 cm diameter is er dus een plantgat van 90 tot 120 cm diameter nodig. Een rond gat met een oppervlakte van 1 m² heeft een diameter van ca. 113 cm. Er kan dus wel vanuit gegaan worden dat er per boom een plantgat met een oppervlakte van 1 m² of kleiner nodig zal zijn. In totaal gaat het dus om 9 plantgaten met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 9 m².

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Binnen het projectgebied zijn er geen gekende archeologische waarden.

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Binnen het projectgebied is nooit bebouwing aanwezig geweest.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Het projectgebied ligt op een zeer flauwe helling die westelijk gericht is. Het projectgebied is vrij verwijderd van natuurlijke waterlopen: de Schansbeek en de Helderbeek stromen respectievelijk ca. 750 m ten noorden en zuiden van het projectgebied. Op basis van deze landschappelijke ligging wordt de kans op het aantreffen van steentijd artefactensites laag ingeschat.

Het projectgebied ligt op een locatie waar sporensites verwacht kunnen worden. Over het geheel genomen dient echter besloten te worden dat de geplande werken ofwel geen bedreiging vormen voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed omdat de geplande bodemingreep zeer ondiep is of in een reeds verstoorde zone ligt, ofwel dat de geplande bodemingreep een zeer kleine, niet aaneengesloten oppervlakte beslaat waardoor er een zeer versnipperd beeld optreedt. Op basis van al deze gegevens wordt er geen verder onderzoek aanbevolen binnen het projectgebied. Op basis van de geplande werken binnen de huidige vergunningsaanvraag wordt de kans op kennisvermeerdering ingeschat als zijnde onbestaande.

4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

Er worden geen grote bestaande verstoringen verwacht binnen het projectgebied, tenzij ter hoogte van het bestaande, te verwijderen fietspad.

---

³ <https://www.vdberk.be/advies/bomen-planten/>

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Er worden enkel werken gepland binnen het noordelijke deel van het projectgebied. Het gaat om vier verschillende geplande werken. De bestaande bomen binnen het projectgebied dienen behouden te blijven. Enkel in het noordwestelijke deel van het projectgebied is het mogelijk dat er enkele bomen verwijderd dienen te worden voor de aanleg van het fiets- en wandelpad doorheen het beboste gedeelte van het projectgebied.

Als eerste wordt het bestaande fietspad, dat in het noorden langs het projectgebied loopt, verwijderd. Dit fietspad heeft een lengte van ca. 36 m, een breedte van ca. 2,5 m en een oppervlakte van ca. 85 m². De bestaande diepte van dit fietspad is onbekend, maar ligt waarschijnlijk maximaal 50 cm -mV.

Ten tweede wordt er een nieuw fiets- en wandelpad aangelegd in het noorden van het projectgebied. Dit nieuwe pad loopt vanaf het Jeugdpad in het noorden van het projectgebied door het bos in zuidelijke richting, om daarna af te buigen richting de bestaande speelweide en de oostelijke perceelsgrens, om daar aan te sluiten op de padenstructuur die aansluit op de Pieter Vanhoudtstraat. Dit pad zal een breedte hebben van 3 m. Om het grondverzet te beperken en wortelschade aan bomen zoveel mogelijk te vermijden wordt enkel de funderingsdiepte uitgegraven. De fundering heeft een overbreedte van 30 cm aan beide zijden waardoor de fundering 3,6 m breed is. De fundering bereikt een diepte van slechts 20 cm -mV. De afwerklaag (8 cm dik) is in opbouw waarbij de zijanten aangevuld worden met de plaatselijke grond. De oppervlakte van dit pad bedraagt ca. 572,41 m².

Ten derde wordt er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van de weg een wilde bloemenweide aangelegd. De totale oppervlakte van deze bloemenweide bedraagt ca. 420 m². De grond die wordt uitgegraven voor het geplande fiets- en wandelpad wordt verspreid binnen de zone waar de bloemenweide gepland is. De wilde bloemen worden vervolgens ingezaaid op deze naakte ondergrond. Voor de aanleg van de bloemenweide is er dus geen bodemingreep voorzien.

Ten vierde worden er in het oosten van het projectgebied, binnen de bestaande speelweide, aan weerskanten van het nieuwe fiets- en wandelpad bomen aangeplant. Het gaat in totaal om negen bomen. De boomplantvakken worden 80 cm diep gemaakt, de diameter van de plantgaten wordt aangepast aan de kluitomvang. De exacte grootte van de te planten bomen is onbekend. De algemene regel⁴ voor het planten van bomen is dat het plantgat een diameter moet hebben van 1,5 tot 2 keer de diameter van de kluit. Voor een vrij grote kluit van 60 cm diameter is er dus een plantgat van 90 tot 120 cm diameter nodig. Een rond gat met een oppervlakte van 1 m² heeft een diameter van ca. 113 cm. Er kan dus wel vanuit gegaan worden dat er per boom een plantgat met een oppervlakte van 1 m² of kleiner nodig zal zijn. In totaal gaat het dus om 9 plantgaten met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 9 m².

Het projectgebied ligt op een zeer flauwe helling die westelijk gericht is. Het projectgebied is vrij ver verwijderd van natuurlijke waterlopen: de Schansbeek en de Helderbeek stromen respectievelijk ca. 750 m ten noorden en zuiden van het projectgebied. Op basis van deze landschappelijke ligging wordt de kans op het aantreffen van steentijd artefactensites laag ingeschat.

⁴ <https://www.vdberk.be/advies/bomen-planten/>

Op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde gegevens betreffende de uitvoeringswijze van de geplande werken, alsook de totale te verstoren oppervlakte en de beperkte verstoringdiepte wordt er een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt. Dit kan volgens de Code van Goede Praktijk⁵ indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader aantoont dat:

1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;

2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;

3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, dan mag de rapportering over het bureauonderzoek van het terrein beperkt blijven.

Binnen de huidige vergunningsaanvraag voor de geplande werken binnen het projectgebied kan er hierbij verwezen worden naar bovengenoemde punten 2 en 3.

Het geplande fiets- en voetpad zal een zeer beperkte verstoringdiepte van slechts 20 cm -mV veroorzaken over een oppervlakte van 572,41 m². Voor de aanleg van dit pad kan er gezien deze zeer beperkte verstoringdiepte van uitgegaan worden dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet bedreigd wordt. Bovendien dienen de bestaande bomen in het westen van het projectgebied bewaard te blijven. Er is bijgevolg geen mogelijkheid om uit te wijken waardoor sleuvenonderzoek in deze zone quasi onmogelijk is.

De geplande bloemenweide zal geen verstoring van de bodem veroorzaken.

Het verwijderen van het bestaande fietspad zal vermoedelijk geen grote extra verstoring teweeg brengen, aangezien er hier reeds bodemingrepen hebben plaatsgevonden bij de aanleg van het fietspad. Bovendien is de oppervlakte van dit fietspad eveneens erg beperkt. Het gaat om een fietspad met een breedte van slechts 2,5 m, een lengte van 36 m en een totale oppervlakte van ca. 85 m².

Het planten van de 9 bomen zal een verstoring veroorzaken van 80 cm -mV. De oppervlakte van de verstoring zal echter zeer beperkt zijn. Het gaat om maximaal 1 m² per boom. In totaal zal er dus maximaal 9 m² verstoord worden tot op een diepte van 80 cm -mV. Bovendien gaat het hierbij niet om een aaneengesloten zone, maar om 9 afzonderlijke putten. Deze putten zouden een zeer versnipperd beeld opleveren. De kans op kenniswinst is bijgevolg nihil.

Over het geheel genomen dient besloten te worden dat de geplande werken ofwel geen bedreiging vormen voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed omdat de geplande bodemingreep zeer ondiep is of in een reeds verstoorde zone ligt, ofwel dat de geplande bodemingreep een zeer kleine, niet aaneengesloten oppervlakte beslaat waardoor er een zeer versnipperd beeld optreedt. Op basis van al deze gegevens wordt er geen verder onderzoek aanbevolen binnen het projectgebied. Op basis van de geplande werken binnen de huidige vergunningsaanvraag wordt de kans op kennisvermeerdering ingeschat als zijnde onbestaande.

---

⁵ Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, v. 4.0, p. 108.

4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Het projectgebied ligt op een zeer flauwe helling die westelijk gericht is. Het projectgebied is vrij ver verwijderd van natuurlijke waterlopen: de Schansbeek en de Helderbeek stromen respectievelijk ca. 750 m ten noorden en zuiden van het projectgebied. Op basis van deze landschappelijke ligging wordt de kans op het aantreffen van steentijd artefactensites laag ingeschat.

Op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde gegevens betreffende de uitvoeringswijze van de geplande werken, alsook de totale te verstoren oppervlakte en de beperkte verstoringsdiepte wordt er een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt. Dit kan volgens de Code van Goede Praktijk⁶ indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader aantoont dat:

- 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, dan mag de rapportering over het bureauonderzoek van het terrein beperkt blijven.

Binnen de huidige vergunningsaanvraag voor de geplande werken binnen het projectgebied kan er hierbij verwezen worden naar bovengenoemde punten 2 en 3.

Het geplande fiets- en voetpad zal een zeer beperkte verstoringsdiepte van slechts 20 cm -mV veroorzaken over een oppervlakte van 572,41 m². Voor de aanleg van dit pad kan er gezien deze zeer beperkte verstoringsdiepte van uitgegaan worden dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet bedreigd wordt. Bovendien dienen de bestaande bomen in het westen van het projectgebied bewaard te blijven. Er is bijgevolg geen mogelijkheid om uit te wijken waardoor sleuvenonderzoek in deze zone quasi onmogelijk is.

De geplande bloemenweide zal geen verstoring van de bodem veroorzaken.

Het verwijderen van het bestaande fietspad zal vermoedelijk geen grote extra verstoring teweeg brengen, aangezien er hier reeds bodemingrepen hebben plaatsgevonden bij de aanleg van het fietspad. Bovendien is de oppervlakte van dit fietspad eveneens erg beperkt. Het gaat om een fietspad met een breedte van slechts 2,5 m, een lengte van 36 m en een totale oppervlakte van ca. 85 m².

Het planten van de 9 bomen zal een verstoring veroorzaken van 80 cm -mV. De oppervlakte van de verstoring zal echter zeer beperkt zijn. Het gaat om maximaal 1 m² per boom. In totaal zal er dus maximaal 9 m² verstoord worden tot op een diepte van 80 cm -mV. Bovendien gaat het hierbij niet om een aaneengesloten zone, maar om 9 afzonderlijke putten. Deze putten zouden een zeer versnipperd beeld opleveren. De kans op kenniswinst is bijgevolg nihil.

Over het geheel genomen dient besloten te worden dat de geplande werken ofwel geen bedreiging vormen voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed omdat de geplande bodemingreep zeer ondiep is of in een reeds verstoorde zone ligt, ofwel dat de geplande bodemingreep een zeer kleine, niet

⁶ Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, v. 4.0, p. 108.

aaneengesloten oppervlakte beslaat waardoor er een zeer versnipperd beeld optreedt. Op basis van al deze gegevens wordt er geen verder onderzoek aanbevolen binnen het projectgebied. Op basis van de geplande werken binnen de huidige vergunningsaanvraag wordt de kans op kennisvermeerdering ingeschat als zijnde onbestaande.

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief niet zullen verstoren en er dus geen bijkomende maatregelen nodig zijn.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, v. 4.0.

Van Ranst, E., en C. Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000.

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. 'Inventaris Onroerend Erfgoed'. Geraadpleegd 17 januari 2017. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.

'Ferrariskaarten'. In *Wikipedia*, 26 december 2019. <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Ferrariskaarten&oldid=55318413>.

Geopunt Vlaanderen. 'Atlas der Buurtwegen'. Geraadpleegd 2 januari 2017. <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

'Villaretkaart'. In *Wikipedia*, 6 februari 2020. <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Villaretkaart&oldid=55613913>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2026) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto van 2025 (Geopunt, 2026)	6
Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto van 2025 (Geopunt, 2026)	8
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2026).....	9
Figuur 6: Inplantingsplan geplande toestand (opdrachtgever, 2026)	11
Figuur 7: Snede aan te leggen fiets- en wandelpad (opdrachtgever, 2026).....	12
Figuur 8: Geplande bodemingrepen. (Geopunt, 2026)	13
Figuur 9: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2026).....	14
Figuur 10: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2026)	15

7 PLANNENLIJST

BEPA/23/03/26/1 - Digitale aanmaak	6
BEPA/23/03/26/2 - Digitale aanmaak	6
BEPA/23/03/26/3 - Digitale aanmaak	8
BEPA/23/03/26/4 - Digitale aanmaak	9
BEPA/23/03/26/5 - Digitale aanmaak	13
BEPA/23/03/26/6 - Digitale aanmaak	14
BEPA/23/03/26/7 - Digitale aanmaak	15